

Letošní porota Skřípce obdržela fundovaně zpracovanou kritiku překladu díla *Pohřešuje se prezident*, které sepsal James Patterson ve spolupráci s bývalým americkým prezidentem Billem Clintonem (pravděpodobně proto, že ústřední postavou románu je fiktivní prezident a děj se odehrává v Bílém domě, takže autor potřeboval opravdu zasvěceného konzultanta). Překlad vydal Kalibr, což, jak mnozí dosud netuší, je nový název Knižního klubu vydavatelství Euromedia. Jako překladatel je uveden Ondřej Duha a Euromedia udělala tomuto dílu náležitou reklamu. Ondřej Duha pro vaši informaci přeložil již několik desítek Pattersonových titulů, překládá od poloviny devadesátých let a na svém kontě má – jak uvedl v jednom rozhovoru – asi 120 knižních titulů, převážně detektivky a thrillery.

Náš recenzent hodnotí překlad jako otrocky doslovný, vytýká mu, že přebírá anglickou syntax a doslovně překládá idiomy, projevuje neznalost reálií, a k tomu se dopouští množství faktických i pravopisných chyb, takže text je místy nesrozumitelný a místy působí komicky.

Příklad: v románu postavě amerického prezidenta hrozí impeachment, což, jak si pamatujete, je zrovna u Billa Clintona citlivá záležitost; ovšem překladatel nejprve používá anglický výraz „impeachment“, na straně 19 náhle dvakrát napíše "impeachment", na straně 34 je impeachment přeložen jako "ústavní žaloba", na straně 35 jako "státní žaloba", na straně 185 dokonce rovnou jako "žaloba o impeachment".

Dále je zde spousta nepochopených politických reálií; když je řeč o viceprezidentce; v originálu se píše, že "she joined his (the president's) ticket", tedy rozhodla se s prezidentem kandidovat ve funkci viceprezidentky, v českém překladu čteme, že se mu rozhodla "jít na ruku" (strana 134).

Pokud by čtenář nechápal, co znamená "senátor z mé strany uličky" („from my side of the aisle“), má to být správně senátor zvolený za mou stranu .

Překladatel neodbytně obohacuje češtinu o anglické idiomy.

"Pověsil boxerské rukavice na hřebík." (strana 161, doslova he hung up the boxing gloves, bohužel je řeč o právníkovi, jenž odešel do důchodu).

"Právě udržuju ve vzduchu několik míčků najednou. (strana 43, "I have a few balls in the air right now", vysvětluje prezident, že mu dělá starost několik věcí naráz.)

"Hodí za hlavu všechny zábrany" (strana 60, He's pulling out all the stops,), podle originálu se ovšem „opravdu snaží“.

"Je načase sundat si z kola přídatná kolečka" (strana 157, "it's time to take off the training wheels") snad ani nepotřebuje komentář.

"Pošleme mu do krku legislativní návrh nebo dva." (V českém vydání strana 40, "we'll shove a legislative item or two up his keester".) To je docela zajímavé řešení, keester nebo keister označuje spíš anální otvor.

"Rád nosí motýlky, abychom všichni viděli, jak je inteligentní. Osobně jsem viděl vzkazy na samolepících listech s větší brizancí." (strana 18, He likes to wear bow ties so we'll all know how intelligent he is. Personally, I've seen Post-it notes with more depth.“)

"Povězte mi, co slyšíte zvenčí" (strana 170). „Tell me what you're hearing out there“ ovšem v češtině znamená „co slyšíte tam venku“.

"Ona nevidí důvod rozhoupávat právě teď člun“ (strana 183, „she sees no reason to rock that boat right now“, tedy nevidí důvod, proč vyvolávat spor).

Plýtvám tady dechem. (strana 55; doslova anglické „wasting my breath“).

A pak jsou tu desítky, možná stovky drobnějších chyb, způsobených nepozorností nebo neznalostí překladatele.

"Two hundred thousand strong army" je přeložena jako "dvoutisícová armáda" (strana 67), ve skutečnosti dvěstětisícová.

„Dvacetiletá Asiatka s prsy, která nemohou být pravá.“ (strana 47)

„Každý výlev na sociálních médiích.“ (strana 52) Správně „sítích“.

Pokrm, které sestává... (strana 65).

Z ulice "Capitol Street Southwest" se v českém překladu stává "Capito jihozápad" (strana 64); Middle East je opakovaně překládán nikoliv jako Blízký východ, nýbrž Střední východ.

Funkci White House Chief of Staff by asi bylo lepší přeložit spíš jako vedoucí úřadu kanceláře prezidenta, ne "šéfku personálního"; těžší je pochopit, proč je v průběhu knihy střídavě označována za šéfku personálního a jindy za šéfa personálního. Ta postava se v románu jmenuje Carolyn Brocková, ale když prezidentovi píše SMS zprávy, český překlad jí zapomíná skloňovat: "Je to textovka od C Brock." (strana 126)

Jaderný hřib, "a mushroom cloud", zní v tomto překladu, "houbovitý oblak", neuvěřitelné.

"Psací stůl ve tvaru koňské podkovy" (strana 163) bohužel není výdobytek moderní architektury, nýbrž obyčejný stůl do U, „a horseshoe-shaped desk“.

Někdy se špatný překlad spojí s překlepem, takže vznikají věty jako "Nesnažím se vyhrát desigérskou soutěž", ano, desigérskou, ne designérskou, v angličtině ovšem "I'm not trying to win a fashion award" (říká prezident, když potřebuje kamsi jít inkognito a kolegové mu nanášejí make-up a dávají paruku).

A možná ze všeho nejlepší je pasáž, kde překladatel nezná idiom "dělat z komára velblouda", „make a mountain out of a molehill“, neúměrně zveličovat, a tak na straně 57 otrockým překladem rozehrává nechtěnou komedii: "Když najdete horu v podobě jedné osoby nebo strany, musíte na straně druhé vybrat nějakou krtinu a horu z ní udělat." A protože to překladateli ani pak nedojde, pokračuje dál: "Tyto nafouknuté krtiny... Když hory a krtiny vypadají stejně..."

Komise Obce překladatelů se na základě této zprávy rozhodla udělit Ondřeji Duhovi anticenu Skřípec 2019 za výše zmíněné dílo.